

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. OKTÓBER 15.

ÖTÖDIK EVFOLYAM. — 235. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy órára . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Tessék választani!

— A villanyos-vasut. —

Kassa, okt. 14.

Henning, Hartwich és társai berlini vállalkozó cég, aligha nem így gondolkodik:

— Az európai kontinensen már alig lehet megélni. Sok a pénz, kevés a vállalat, nincsen haszon. A balkánt már részben learattuk, részben az angolok és a franciák szipolyozták ki. Nincs más hátra, mint hogy a Balkánnal határos országban, a magyaroknál próbálkozunk. Ez a naiv tapasztalatlan néptörzs erősen tör a nyugati kultúra felé. Szegény, mint a templom egere, nincsenek erőforrásai, amivel kulturigényeit kielégítse, éppen azért szívesen kap a külföldi tőke után. Miért ne aknáznók ki? Építünk neki Kassán egy villamos vasutat. Elszédítjük másfél millió kor-val s adófizető jobbágyunkká tesszük a várost. Ebben az átkozott, kivert és kitanult Európában sehoh se kapunk négy biztos percentet a pénzünk után. Jó, ha három százalék kamatlábra kockáztatjuk a tőkét. Kassa azonban el fog szédülni s 15 évig úgy fizet, mint a köles. Ha nem négy százalékot, hát 40 ezer koronát és majdnem ugyanannyit érő kedvezményeket. — Tizenöt évre pénzünk elhelyezése biztos és jó kamatot hajtó, 15 év múlva, pedig már jó üzlet lesz a kassai villamos, behozza a négy percentnél is nagyobb kamatokat s mi még 45 évig ülhetünk Kassa nyakán s a fejlődéssel együtt járó forgalom növekvés következtében élvezzük a dus hasznocskát. Pompás üzlet!

Kassa jozanul gondolkodó értelmes és számolni tudó polgársága azonban így gondolkodik:

— Megvoltunk eddig közuti nélkül, meg leszünk még nélküle hosszú ideig. Kassa forgalmi viszonyai nem sürgetik a villanyost, legfeljebb néhány szőlőbirtokos, továbbá a bankói és csermelyvölgyi korcsmárosok és néhány igazgatósági tagságra aspiráló városkaja. Kassa nem tud tartani egy közuti vasutat, különben a kisebb rezszivel dolgozó közuti vasut félmillió veszteséggel föl nem számolt volna. Kassa, mai helyzetében nem biztosíthatja a villanyos létezését, így a deficit biztos. Tehát építtessünk villanyost, hogy a deficit a nyakunkba szakadjon? Hát ilyen naivak és tapasztalatlanok mégse vagyunk. Ha a villanyos — üzlet, akkor elégedjék meg a berlini azzal, hogy neki adjuk a kizárólagos jogot. Ez is olyan kedvezmény, aminőt külföldön nem kaphat. Ha pedig nem üzlet, akkor mi az ördögnek erőlteti? Ami balekségünkre számít? Hogy majd *mi fogjuk megfizetni azokat a veszteségeket*, melyek a vállalatot érik mindaddig, valameddig Kassa annyira fejlődik, hogy egy villanyos üzem hasznót hajtó lesz? Ha vannak érdekelt felek, akiknek kell a villanyos, ám álljanak össze s financiozzák a vállalatot. De a mi pénzünkre ne spekuláljanak, mert a mi vállaink fölös terhet el nem bírnak.

Ebben az egymástól különböző gondolkodásban jegecesedik ki a villanyos ügye. Tessék választani! A berlini a pénzünkre, a naivitásunkra, a nagyvási hóbortunkra épít és spekulációja saját szempontjából ügyesen van beállítva. A kábitáshoz azonban médium is kell s azt hisszük Kassa józan polgársága amugy is alaposan kicserzett bőrét, újabb nyuzáshoz nem fogja szó nélkül oda adni.

Közelben a döntés.

A politikai válság.

A király személye körüli miniszter ma minden valószínűség szerint külön kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Zichy Aladár gróf audienciája kétségtelenül összefügg a válsággal. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este valószínűleg Bécsbe utazik és pénteken járul a felség elé. A többi kihallgatások — köztük Kossuth Ferencé — csak ezután kerülnek sorra.

A kabinet tagjai, a tegnapi parlamenti ülésen, élénk tárgyalást folytattak egymás között. Kossuth Ferencnél formális tanácskozás volt. Először Andrássy Gyulával tanácskozott, majd a két miniszter bevonta a tanácskozásba Wekerle Sándort, Apponyi Albertet és Hoitsy Pált. Délben ismét együtt voltak az említett miniszterek Kossuth szobájában. Ugy tudjuk, hogy a miniszterek általában a válságról, de különösen a parlamenti helyzetről beszélgettek.

Az a határidő, a meddig a függetlenségi párt a bankkérdés parlamenti tárgyalását elodázza, gyorsan leperog: a Justh Gyula által kitűzött terminus, az a korlát, a mely a parlamentet a politikától elválasztja, a hét végén lehull s aztán kiszámíthatatlan eshetőségek rendkívüli helyzeteket teremhetnek. Az újabb audienciák elhalasztódása kétségtelenné tette, hogy a válság megoldása addigra nem várható. Mi fog történni, ha a képviselőház belső ügyek helyett politikával fog foglalkozni és sürgetően fölszínre kerül a királyi kéziratral való elnapolás kérdése? Ezek a nyugtalanító kilátások szükségessé teszik, hogy az illetékes tényezők előzetesen megállapodjanak magatartásukról.

Fűszeresek italmérése

Félreértett rendelet.

Ujabb időben a pénzügyi kormányzat utasította a pénzügyi igazgatóságokat, hogy csökkentsék lehetőleg a korlátozott italmérési engedélyeket, illetve azok kiadását. Ez az utasítás egy késői visszhangja Wekerle két esztendő előtti rendelkezésének. A pénzügyigazgatóságok azonban félreértették a miniszterium intencióját, mert az utasítás tévesen felfogott értelmében a következők történtek. Az a szatócs, fűszeres, aki az idén korlátozott italmérési engedélyt kérelmezett, többnyire elutasított, vagy pedig ugynevezett „kismértékben való elarusítási engedéllyel” igyekeztek a száját betönni.

Az illető vagy megelégedett ezzel, vagy nem. De 99 százalék inkább nem elégedett meg, mert ugyan melyik szatócsüzlet tud abból a pálínkaból megélni, amit címkezett, zárt palackokban fogyasztana a szatócs és fűszerüzletek szerényebb igényű, vékony pénzü törzsközönsége, a munkásnépség és a kevésbé módos középosztály? Így aztán azok, akik a pénzügyigazgatóságtól korlátozott italmérési engedélyt kértek és kismértékben kaptak, többnyire vagy visszautasították a kapott és nekik értéktelen engedélyt, vagy pedig látszólag megnyugodtak egy héttig. Egy hét múlva azonban már ismét benyújtották a kérvényüket — ez megint két korona bélyeg — s esedeztek kibővítéséért, mert hát bizony a zárt palack nem fog s ha van is valami csekély forgalom, ebből sem házbért fizetni, sem adót kiizzadni, sem leróni nem lehet.

Mit célozott a miniszterium a korlátozott számának csökkentésével? Ugyebár tán antialkoholisztikus szándék vezérelte! Azonban intézkedésével visszalótt, mert ha a munkásnak kezeügyében van a félliter itala: alkalma van minden percben a zsebéből előhuzni a pálínkát, még munkaközben is. De poharazásra nem szabadhat át untalan a szatócsához. Ha azonban nem ezt célozták: lehet gátat vetni a korlátozott szaporodására, de nem olyan tökéletesen félszeg módorban, mint ez ma gyakoroltatik. 15—20 évig fenálló szatócsüzlet ma gazdát cserél. Az öregebb kereskedő, a ki megkereste az agkorára kamatoztatandó tőkéjét, vonuljon nyugodalomba és engedje át a teret a fiatal erőnek, aki szinte a két könyökével akar magának egzisztenciát biztosítani. Ez a fiatal szatócs megveszi a régi boltot s ha modern ember: kitataroztatja, feldiszíti, átalakítja. Szóval, eltekintve az érte adott összegekről, befekteti — ifjkorában szájától megvont — megtakarított pénzcsékéjét. Most jön a finánc s tulajdonos változás címén elvonja a korlátozott engedélyt, ami nélkül szatócsüzlet akár meg se nyílnon. Az utód kérvényez, leró bélyeget, illetéket, de engedélyt nem kap. Illetve nem olyat aminőt kér. Erre felelbezz, ismét rójja a bélyeget, illetéket, de engedélyt nem kap ismét. Szóval engedélyt nem kap oda, ahol 20 évig volt, mert a környéken lévő italmérők kielégítik a szükségletet — így szól a végzés stereotip indoklása. A szegény ördög befektette összekuporgatott garasait, a felesége hozományát és a sógor kölcsönét ebbe az üzletbe, abban a reményben, hogy jó boltot

vesz. De jön az igazgatóság és keresztet huz realis számításain.

Ez nem helyes. Ezt a szigort ujjonnan alapított üzletekkel szemben szabad csak gyakorolni és akkor érthető és megmagyarázható, de a régi üzletektől az engedélyt megtagadni igazságtalanság.

HIREK.

— Bajnoki labdarugó mérkőzés a SAC.—KAC. között. Mint már tegnap említettük, vasárnap f. hó 17-én lesz a Sátoraljaujhelyi A. C. és a KAC. között az első bajnoki mérkőzés az őszi fordulóban. A mérkőzésre a SAC. erősen készül, mert mint a kerületben — a KAC. után — a leginkább fejlődő képes csapat, nagy súlyt helyez arra, hogy a KAC. jeles csapatával való mérkőzéséből, ha nem is mint győztes kerül ki, semmiesetre sem végződjék nagy goálaránnyal terhére. Ennélfogva a mérkőzés mindenesetre igen érdekesnek ígérkezik s reméljük, hogy a KAC. csapata, melynek mai főlénye elvitázhatalan, szép és fair játékával élvezetet fog nyújtani a közönségnek.

— Bleriot Budapesten. Annak az óriási küzdelemnek, mely a lég meghódításáért folyik, egyik szenzációs momentumát játszódik le folyó hó 17-én (vasárnap) Budapesten, ahol az Üllői-ut végén levő katonai gyakorlótérrel szál fel Bleriot a maga monoplánjával. Valóságos lázas izgalom vett erőt az egész művelt világon, amikor a kábel szétvitte annak a korszakalkotó eseménynek a híret, hogy Latham kudarcával szemben Bleriot, ki egy pillanat alatt a világtörténelemben örökítette meg a nevét, diadalmasan átkelt a La-Manche csatornán. Így tehát érthető, hogy az izgatott érdeklődés hatalmas hullámaival verte fel Bleriot Magyarországon való felszállásának híre, mely érdeklődés csak nőttön nő, a nevezetes nap: október 17-ének közeledtével. Az ország minden részéből s így Kassáról is valóságos emberáradat készül e napon Budapestre, hogy szemtanúja legyen a nagy pillanatnak, amelyben szálltában, a léggel való diadalmas küzdelemben láthatja meg Bleriot monoplanját. Bleriot felszállásának tiszta jövédelmét a tüdőbetegek József kir. herceg szanatóriuma céljának biztosítja s így a technika egyik korszakalkotó vívmányának magyarországi bemutatása, egy a szenvedő emberiség üdvéért küzdő, emberbaráti intézményünk istápolásával karöltve jár. Bleriot felszállásához a jegyek Kassán Maurer Adolf könyvkereskedésében előre válthatók.

— Andrassy és a népszövetség. A „Népszava” mai számának vezércikke támadja gróf Andrassy Gyula belügyminisztert, mert a Népszava szerint a Katholikus Népszövetséget pénzzel támogatja. Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint a „Népszava” ténybeli tévedés áldozata. Más a Katholikus Népszövetség és más a „Népszövetség”. A Katholikus Népszövetség a katolikusoknak az egész országra kiterjedő társadalmi szervezete, a „Népszövetség” pedig a földm. miniszt. támogatásával megjelenő lap. A Kath. Népsz. vezetősége ugy a napi sajtóban, mint saját „Katholikus Népszövetség” című organumában többször figyelmeztette a közönséget, hogy a „Népszövetség” című lap nem az ő organuma, a mi már abból is kitűnik, hogy a Katholikus Népszövetség helyisége a Ferenciek bazarában, a „Népszövetség” szerkesztősége pedig a Csalogány-utcában van. A „Népszava” tehát egy hatóságilag terjesztett lap

támogatásából kifolyóan ténybeli tévedésre építi kombinációit, melyek a fentiek szerint önként elesnek és alaptalanoknak bizonyultak.

— Az iglói választás. Az iglói kerületben mosolyogva fogadják a néppárt erőlködését s általános az a hit, hogy *Dömötör Mihály dr.* a bazini kerületben elbukott jelölt arra a sorsra jut, mint gróf Normann, aki kénytelen volt visszavonulni. Az iglói választó polgárság egyhangulag Bartsch Gusztáv függetlenségi jelölt körül csatlakozott. Ilyen lelkes a hangulat a községekben is, amihez Bartsch Gusztáv nagy népszerűsége is hozzájárul. A községekben mindentűtt Bartsch féle zászlók lobognak. Ma mondja el programbeszédét Iglón Bartsch Gusztáv. A vármegyei központi választmány, most megtartott ülésén a választás napját október hó 20 ikára tűzte ki. A választás vezetésére kiküldte elnöknek dr. Máriássy Mihály orsz. képviselőt, alelnöknek Fischer Miklóst, helyettes elnököknek Kern Gyula apátot és dr. Singer Alfréd ügyvédet, jegyzőnek Seltenreich Hugót, dr. Thern Sándort, Kintzler Árpádot és Ebergényi Miksát.

— A kassai Uránia. Mint az Uránia-vezetősége részéről értesülünk, az első legközelebbi előadás nem folyó hó 14-én, hanem a jövő csütörtökön lesz f. hó 21-én este. Az építkezési munkalok befejezte utáni első Uránia-előadáson, vagyis csütörtökön, „Az éjjeli nap országa” kerül színre, Ráth Istvának e kiváló Uránia műsordarabja. Ráth István ragyogó tolla, pompás, színesiránya már nem ismeretlen közönségünk előtt, melynek a kassai Uránia-színház fenállása óta több ízben volt alkalma e kitűnő író remek utelírásaiban gyönyörködni. A jövő csütörtökön dr. Ekcs Lajos városi tanácsos, az Uránia ügyvezető igazgatója foglalja el a felolvasói széket, ami kétségtelenül csak fokozza az érdekes előadás élvezetét voltát.

— A vasutasokéért. Ijesztő nagy azoknak a derék vasutasoknak a száma, akiket a fárasztó, nehéz éjjeli szolgálat tüdőbetegeké tesz. Nemrégiben üdvös intézményt létesített a Máv., mikor a tüdőbeteg vasutasok, illetve azok családtagjainak számára Algyógyon szanatóriumot emelt. Mivel az algyógyi szanatórium a betegek nagy számára való tekintettel egymagában nem teljesíthette volna humánus feladatait, Müller Vilmos dr., a tátraházi szanatórium igazgató-főorvosa segédkezett a kereskedelmi kormányban ebben a rendkívül fontos ügyben olyanformán, hogy harminc tüdőbeteg vasuti tisztviselő elhelyezését és gyógykezelését lehetővé tette a tátraházi tüdőbeteg-szanatóriumban. Az államvasutak igazgatósága részéről Marx János igazgató vezette a tárgyalásokat, amelyek a vasutasok teljes meglegedésére teljes eredménnyel jártak. A vasutasok elhatározták, hogy nagyobb küldöttség fogja megköszönni az illetékes köröknek, főképpen Marx János igazgatónak és Müller Vilmos dr.-nak, a tátraházi tüdőbeteg-szanatórium igazgató-főorvosának a humánus ügy iránt tanúsított lelkes odaadásukat.

— Menetrend változás. „A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint, a balatonvidéki vasuton folyó évi október hó 15-étől Tapolcától Alsóórsig és Veszprémtől Alsóórsig egy-egy új személyszállító vonat helyeztetik forgalomba. Az előbbi vonal Tapolcáról d. u. 5 óra 16 perckor, az utóbbi pedig Veszprémből este 6 óra 11 perckor fog indulni. Egyidejűleg vagyis október hó 15-től megszüntetnek a Tapolcáról d. u. 5 óra 1 perckor és az este 7 óra 46 perckor Alsóórsra — az Alsóórsról este 6 óra 42 perckor Balatonfüredre, —

a Balatonfüredről este 7 óra 17 perckor Alsóórsra, — a Veszprémből d. u. 6 óra 20 perckor Alsóórsra és az Alsóórsról éjjel 10 óra 33 perckor Veszprémbe induló személyszállító vonat.”

— Rákóczi-siremlék. A kassai székes-egyházban II. Rákóczi Ferencnek állítandó siremlékre hirdetett pályázat bíráló juryje szerdán tartotta meg első ülését, báró Forster Gyula főrendnek elnöklésével, a városi iparcsarnokban, ahol a pályázók művészek terveiket fölállították. A jury konstataulta, hogy a pályázatra a kitűzött határidőig a szabályoknak megfelelőleg huszonhárom pályamunka érkezett be, s így azokat kivétel nélkül bíráló alá veszi. Folytatólagosan a pályabírók még e hét folyamán tartja meg üléseit, s a döntés után a terveket előbb bemutatja a sajtó képviselőinek, azután közszemlére teszi a nagyközönség számára.

— A fegyelmi választmány ülése. Kassa szab. kir. város közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya ma délután 5 órakor Szalay László főispán elnöklete alatt a megyeháza kistermében ülést tart. A fegyelmi választmány *Marossi Béla* polgáriskolai tanító ügyében fog ítéletet hozni.

— A sátoraljaujhelyi sikkasztás. Sátoraljaujhely város képviselőtestülete Farkas Andor árvaszéki üln. elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vették a vizsgálóbíró átiratát, mely szerint Valkovszkyt, a sikkasztó városi pénztárost, már átszállították a rabkórházba. A polgármestert a Valkovszky-ügy izgalmai megviselték és erre való tekintettel két heti szabadságot kért. Kérését teljesítették s helyettesítésével Farkas Andor árvaszéki ülnököt bízták meg. Azután tudomásul vették a helyettes polgármester jelölését a sikkasztásra vonatkozólag.

— Koburg Fülöp herceg Sztraczenán. Iglórol írják: Sztraczena község előjárósága szeptember hó 27 én Pusztamezőn köszönte meg a hercegnek a templom, iskola és körjegyzői lak építése alkalmával adott tetemes pénzbeli hozzájárulását. Koburg Fülöp herceg szívélyesen fogadta az előjáróságot és megígérte, hogy legközelebb megtekinti az új épületeket. Folyó hó 8 án a herceg Loványi Hugó vasgyári főfelügyelő kíséretében egyszerű kétfogatu hintón Sztraczenára érkezett, hol a lakosok hevenyében ünnepélyes fogadtatást rendeztek. A templom előtti tért felbogarogták és harangzugás mellett várták a fenséges urat, kit a templom előtt Szónak Ferenc körjegyző pár szóval üdvözölt. Ugy a templom, valamint az iskola és a körjegyzői lakot tüzetesen szemlélte meg és a látottak fölött teljes meglegedésének adott kifejezést. Két orai időzés után a herceg pusztamezei kastélyába tért vissza.

— Hólapda-üzérkedés. Ismét kísért és veszedelmesen terjed a hólapda. Sveiczi és franciaországi kereskedők órák, bluzt, biciklit stb. ígérnek csekély néhány korona befizetésért, abban az esetben, ha az illető még 5—6 szelvényt elad másoknak. Ily körülmények közt nyilvánvaló, hogy sok becsapott ember lesz egy-egy árunál, mert nem bir mindenki szelvényt eladni, mely esetben saját befizetett összege is elvesz. De egyébként nincs senki, aki ilyen uton értéktárgyhoz jutott volna. Minthogy e pénzbeli becsapáson kívül még kihágást is képez az ilyen üzérkedés, figyelmeztetjük a közönséget, hogy ilyen üzletektől saját jóvoltából tartózkodjék.

OTTHON kávéház Ma és a következő napokon a nagyhirű Csernovitz városi-zenekar hangversenyt tart változatos műsorról. Belépés ingyenes.

Kassa, Kossuth-Lajos utca 16.

— Istálló a kaszinói tagoknak. Egy rossz máju beküldte hozzánk a következő levelet:

Van szerencsém a szikszói társalgási egyesület t. tagjait kiértésíteni, miszerint a módosított alapszabályok értelmében, a helybeli tagok tagsági díja f. évi július 1-től 20 koronára, a vidékieké 10 koronára lett főlegelve.

Együttal szíves tudomására hozom a t. tagoknak, miszerint az egyesület helyiségét f. évi október 25-től a Bolt utcában lévő saját házába teszi át, ahol is kitűnő konyha, valamint nagy istálló és kocsi-szin áll a tagok rendelkezésére.

A szikszói kaszinó érdeműs elnöke kétségtelenül nem maliciából fogalmazta meg így körlevelét, hanem pusztán szórakozottságból.

— Egy híres író válópöre. Az egész angol közvélemény sajnálattal értesül Barriennek, a népszerű angol írónak családi tragédiájáról. Barrie 1894-ben feleségül vette Mary Ansellt, egy fiatal angol színésznőt, aki Barriennek egy darabjában feltűnő sikerrel szerepelt. A nagy író boldogsága azonban nem volt tartós, mert feleségét házasságtörésen érte és most megindította ellene a válópört. Barrie az angol társadalomnak egyik legünnepeltebb alakja, aki számos darabjával és elbeszéléseivel nagy hírnévre tett szert. The Admirable című vígjátéka „Egyenlőség” címén a Nemzeti Színházban is színre került, még pedig nagy sikerrel.

— Javítják a menázsit. A katonai élelmészben fontos szerepet vivő cvibak nagy változáson megy keresztül. A cvibak ezentúl árpálszítból fog készülni és pedig tojással. Az új katonai találmány legközelebb már forgalomba is kerül. Ez is csak valami. Hát nem jó katonának lenni?

— Lopás. Komhauser Gyula Szepsit 15. szám alatt levő istállójába tegnap éjjel ismeretlen tettesek törtek be s onnan 2 gyepőt és 2 lónyaklót elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást, de eddig még nem tudott a tetteseknek nyomára jutni.

— Az Uránia színház új helyérei. Az Uránia-színház újra megnyitva olcsóbb helyekkel fog a közönség rendelkezésére állani és pedig: a jelenlegi első helynek közpén 110 ülése „Számozott zártszék” elnevezéssel 1 korona, Uránia-előadások 1 korona 50 fillér. A jelenlegi első hely többi 132 ülése „Első hely” (számozatlan oldal zártszék) elnevezéssel 80 fillér, Uránia-előadások 1 korona 20 fillér. A második hely 60 fillér, Uránia-előadások 90 fillér. A harmadik hely 30 fillér, Uránia-előadások 50 fillér.

Katonák, gyermekek és diákok a rendes előadások a félhelyért fizetik és az Uránia-előadásoknál a diákok 50 fillérért második helyre érvényes diák-jegyet kapnak.

A kis Uránia előadásokon a csoportban jövő diákok 10 fillér, az egyenkint jövők 20 fillér, a nagyközönség pedig 30 fillér belépti díjat fizetnek. Az ugynevezett gyermek előadások fél helyárakkal lesznek megtartva.

Az Uránia Színház légfűtési berendezésén, buffetjén és amerikai berendezésű ruhatarán éjjel-nappal dolgoznak úgy, hogy a színház csütörtökön október hó 14-én újból megnyílik és a közönségnek a téli idény alatt is teljes kényelmet fog nyújtani.

Halmos Károly dr. kéri borai

az ideai szüreten must állapotban eladók. Bővebbet: Rogozsán A. vendéglősnél Flórián-utca 4.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió-családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

Színházi műsor:

CSÜTÖRTÖK: Az elvált asszony. (Operett.)

PÉNTEK: A cornevillei harangok. (Operett.)

SZOMBAT: Othello. (Tragédia.)

VASÁRNAP: d. u. Czigány báró (Operett.)
este Iglói diákok. (Vígjáték.)

— Izrael. Egy jezsuita befolyás alatt álló herceg, aki a klerikális mozgalmak vezére, inzultál egy zsidó bankárt. Párba előtt tudja meg, hogy a zsidó bankár — az ő természetes apja. A fiatal herceg le van sujtva, elveszti lelke egyensúlyát s a halálba menekül. Bernstein hírhedt darabjának ez a pörére vetkőzött váza; ami azonkívül történik, az részint kemény vádirat a klerikálisok iránt, részint kínos izgalmakkal fűszerezett, fortélyos vallatás — egy boldogtalan anyának a gyötrése. A darab történetéről köztudomású, hogy válaszul íródott egy francia akadémikus zsidó ellenes darabjára s mint színpadí vita irat, nem állhat azon a színvonalon, mint többi művészeti becsű darabjai. Az előadás igen jó volt. Komjáthy, Gutlieb Justin, a zsidó bankár szerepét hatalmas érzelmi hullámmással tette rokonszenvesse és igazza. A hercegnőt Jákó Amália játszotta, aki ebben a szerepben mutatkozott be a mult tavasszal. Egységes, finom, kidolgozott alakítást produkált, harmonikusabbat, mint első szereplése alkalmával. Mély, megrázó drámai ereje, a második felvonás utolsó jelenetében érte el tetőpontját és számos kihívásra lelkesítette a közönséget. Bársony Aladár, a fiatal herceget a lobogó szervenvel tüzével barította el; nagy sikerrel megérdemelte. Faragó a jezsuita pátert játszotta művészieseni. Az előadást zsufoolt ház nézte végig.

— Uj operett. A jövő héten mutatja be a színház Sztojanovits Jenő új daljátékát, *A csók király* című regényes operettet, melynek szövegét Orbán Dezső írta. Az újdonság nagy sikerrel járta be a fővárosi és a vidéki színházakat. A kassai premiert október hó 23-án tűzte ki az igazgató.

— A cornevillei harangok. Planquette Róbert regényes nagy operettje *A cornevillei harangok* péntek este kerül színre elsőrangú szereposztásban. Szerpolettet, a híres szubrett szerepet Várdi Margit, Germainet pedig Megyeri Ilonka énekli. Bartha István egyik kiváló művészi alakítását mutatja be a pénzsóvár Gáspár apó szerepében. Jó szerepe lesz Barics Gyulának, aki Corneville márkát és Barna Andornak, aki Gerneux-t énekli. A többi kisebb szerepeket is a társulat java erői: Tihanyi, Ungváry, Serfőzi játszik. A rendkívül szépségű operettet Simándi József karmester vezényli, aki a betanítást is végezte.

— Klasszikus est a színházban. Komjáthy komoly művészi törekvései között kimagasló helyen állanak a Shakespeare-előadások. Csak a tisztult művészi felfogás képes olyan előadásokat produkálni, mint a minőt a nagy brittóriás műveinek színrehozatalával, a Komjáthy társulatánál megszoktunk. A klasszikus esték sorát ez idén *Othello* nyitja meg. Shakespeare örökéletű tragédiáját elsőrangú készültséggel adja a színház. A próbákat Komjáthy vezette, aki a címszerepet játsza. Desdemona Fáy Flóra lesz, míg Jágó szerepét Majthényi László játsza. A többi szereposztás a következő: A velencei doge — Ungvári, Brabantio — Bartha, Ludwicó — Barics, Cassio — Bartha.

— A bunda. A jövő hét keddjén kerül bemutatásra Hauptmann Gerhardt világhírű tolvaj komédiája, *A bunda*, amely javában foglalkoztatja a drámai személyzetet. A bunda a Nemzeti Színházban került a tavasz végén színre és olyan példátlan sikert aratott, amilyent csakis Hauptmann-darab arathat. A kassai előadás próbáit Faragó Ödön rendező vezeti, aki egyuttal a darab egyik főszereplője.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 14.

Délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök az ülést. Indítványára elhatározza a Ház, hogy Széll Kálmán öszszeférhetetlenségi ügyében a zsűrit csak akkor fogja megválasztani, amikor Széll már teljesen meggyógyul.

Lázár Pál az osztrák vasuti tarifa, az u. n. harci tarifa ügyében szólal föl. Indítványozza, hogy utasítsa a Ház a kereskedelmi miniszert, hogy az osztrák harci tarifa ellen a szükséges védelmi intézkedéseket tegye.

Kossuth miniszter azonnal válaszol. Bár nincs abban a helyzetben, hogy érdemleges választ adjon, mégis kijelenti, hogy a harci tarifa nem taláta készületlenül és megtette a szükséges intézkedéseket úgy a védekezésre, mint a visszatörésre.

A miniszter ezen felszólalása folytán Lázár eláll indítványától. Mint a gazdasági bizottság előadója, felolvassa ezután a képviselőház jövő évi költségvetését. Ezt követően az alelnökválasztásra kerül a sor. A szavazás eredménye az, hogy a Ház alelnökké megválasztja Batthyányi Tivadar grófot és Mérey Lajost. Jegyzőknek pedig megválasztja Thoroczkaik Viktor grófot, Rajk Aladárt Szmrecsányi Györgyöt és Benedek Jánost.

Az elnök élénk derűtség közben jelenti be, hogy két szavazat esett Andrassy Gyulára.

A Ház a választást tudomásul veszi és tudatni fogja az eredményt a királlyal. A Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését kedden, vagyis 19-én tartja.

Meglepő kihallgatások.

Budapest, okt. 14.

A bécsi Vaterland mai száma azt írja, hogy a király audiencián fogadja Kristóffy József darabont ügyvivőt.

Eppen olyan meglepő az az értesülés, hogy a király tegnap délután Vörös Lászlót is fogadta kihallgatáson.

Ehhez a bécsi hírforrás még azt is hozza, hogy ez nem az egyedüli két kihallgatás, mely bizonyos kínos meglepetést és ámulatot ébreszt.

A király az utóbbi napok során több olyan politikust fogadott, akik az utóbbi politikai aera alatt elvonultak a politikától. A király ezen kihallgatásokon informálta magát a kibontakozást illető véleményükről.

Szintén meglepetésszerűen csatlakozik ezekhez a hírekhez Wlassics Gyula mai megjelenése a Házban. Wlassics ma megjelent a Házban és hosszasan tanácskozott Andrassyval és Wekerlével.

Széll Kálmán állapota.

Budapest, okt. 14.

Széll Kálmán állapotában örvendetes javulás állt be. De még hosszabb ideig ágyban kell maradnia.

Török küldöttség Budapesten.

Konstantinápoly, október 14.

A már jelzett török küldöttség f. hó 18-án indul Konstantinápolyból és 20-án érkezik Budapestre. Itt hat napig fog tartózkodni. Innen Bécsbe megy a küldöttség, majd onnan megint Budapestre tér vissza, honnan Fiumén át hazautazik.

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet-, selyem és finom mosó-kelméit

Kassa, Fő u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű áruk szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és **Cotele glâce** 80 cm. széles. Kabát combinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecosais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagonal Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divat-szinben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek; Selyem juponok és luxus fehérneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készséggel küldök.

A Kassai Jelzálogbank

részvénytársaság.

Fő-utca 4. szám. Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatk.



BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.